

SPIS TREŚCI

Artykuły

<i>Jerzy Serczyk</i> — Punkty zwrotne w dziejach Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W pięćdziesiątą rocznicę erygowania	7
<i>Roman Czaja</i> — Udział wielkich miast pruskich w handlu hanzeatyckim do połowy XIV wieku. Część II	43
<i>Krzysztof Lesiakowski</i> — Mieczysław Moczar jako wojewoda i przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie (1948-1952)	57

Dyskusje i polemiki

Thorner Diskussion über das Buch von Hartmut Boockmann über die Geschichte von Ost- und Westpreussen	73
<i>Stanisław Salmonowicz</i> — Z dziejów ustrojowych wschodnich prowincji pruskich w XIX-XX wieku	99
<i>Władysław Zajewski</i> — W kręgu dziejów i zagłady Żydów wileńskich	111

Recenzje i omówienia

Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls (<i>Bogusław Dybaś</i>)	125
Nordost-Archiv, N.F., Bd.I: 1992, H.2 (<i>Magdalena Niedzielska</i>)	126
Vana Tallin, t.1-4, Tallin 1991-1994 (<i>Maria Bogucka</i>)	128
Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego, t.1, red. Stanisław Gierszewski (<i>Jerzy Serczyk</i>)	129
Nowe Miasto Lubawskie. Zarys dziejów, red. Mieczysław Wojciechowski (<i>Marian Mroczo</i>)	132
Jan Powierski, Błażej Śliwiński, Klemens Bruski, Studia z dziejów Pomorza XII wieku (<i>Tomasz Jurek</i>)	135
Das Kriegswesen der Ritterorden im Mittelalter, red. Zenon H.Nowak (Ordines militares, t.VI) (<i>Marian Głosek</i>)	137
Die Spiritualität der Ritterorden im Mittelalter, red. Zenon H.Nowak (Ordines militares, t.VII) (<i>Helena Chłopocka</i>)	140
Hans Jürgen Vogtherr, Beobachtungen zum Lübecker Stockholm-Verkehr am Ende des 15. Jahrhunderts (Hansische Geschichtsblätter, Bd.111: 1993) (<i>Henryk Samsonowicz</i>)	144

Kommunikation und Alltag im Spätmittelalter und früher Neuzeit (<i>Jerzy Wojtowicz</i>)	145
Wiktor Szymaniak, Organizacja dyplomacji Prus Książęcych na dworze Zygmunta Starego 1525-1548; tenże, Rola dworu polskiego w polityce zagranicznej Prus Książęcych. Studium z dziejów dyplomacji Prus Książęcych w Polsce w latach 1525-1548 (<i>Henryk Wisner</i>)	147
Jan Pirożyński, Die Herzogin Sophie von Braunschweig-Wolfenbüttel aus dem Hause der Jagiellonen (1522-1575) und ihre Bibliothek (<i>Marceli Kosman</i>)	148
Katarzyna Cieślak, Kościół — cmentarzem. Sztuka nagrobna w Gdańsku (XV-XVIII w.). „Długie trwanie” epitafium; też, Epitafia obrazowe w Gdańsku (XV-XVII w.) (<i>Zygmunt Kruszelnicki</i>)	150
Mieczysław Jackiewicz, Wileńska Rossa. Przewodnik po cmentarzu (<i>Marceli Kosman</i>)	151
Andrzej Mielcarek, Rozwój floty i żeglugi pruskich portów południowego i wschodniego wybrzeża Bałtyku w latach 1815-1914 (<i>Edward Włodarczyk</i>)	153
Adel und Junkertum im 19. und 20. Jahrhundert. Biographische Studien zu ihrer politischen, ökonomischen und sozialen Entwicklung, red. Jürgen Laubner (<i>Włodzimierz Stepiński</i>)	155
Marek Czapliński, Niemiecka polityka kolonialna (<i>Edward Włodarczyk</i>)	158
Piotr Łossowski, Stosunki polsko-estońskie 1918-1939 (<i>Andrzej Skrzypek</i>)	161
Stefan Turowski, Kościół ewangelicko-unijny w Polsce 1920-1939 (<i>Elżbieta Alabrudzińska</i>)	163
Ryszard Sudziński, Przekształcenia strukturalne miasta Torunia w latach 1920-1975 (<i>Mieczysław Widernik</i>)	165
Marek Romaniuk, Podzwonne okupacji. Deutsche Volksliste w Bydgoszczy (1945-1950) (<i>Jerzy Serczyk</i>)	167

Kronika naukowa

Kilońska konferencja o chrystianizacji strefy bałtyckiej (<i>Jerzy Strzelczyk</i>)	169
Konferencja w Stralsundzie „Miasto i ludność do końca XIX wieku. Pomorze Zachodnie na płaszczyźnie porównawczej” (<i>Edward Włodarczyk</i>)	171
Ryska konferencja o polsko-łotewskich związkach historycznych od XVI stulecia do roku 1940 (<i>Krzysztof Mikulski</i>)	173
Litewska konferencja w Nidzie o roli uniwersytetu w Królewcu dla środkowowschodniej Europy (<i>Marian Biskup</i>)	175
Polsko-niemiecka konferencja historyków w Poznaniu (<i>Andrzej Kamieński</i>)	176
Konferencja toruńska o społeczeństwie polskim na ziemiach pod panowaniem pruskim w okresie I wojny światowej (<i>Mariusz Wołos</i>)	178
Toruńska konferencja poświęcona kartografii wojskowej krajów strefy bałtyckiej XVI-XX wieku (<i>Miroslaw Golon</i>)	180
Konferencja w Toruniu o edycji źródeł dla historii Pomorza i południowej strefy Bałtyku (<i>Magdalena Niedzielska</i>)	183
O Henryku Łowmiańskim w dziesiątą rocznicę jego zgonu (<i>Marceli Kosman</i>)	186
Podjęcie w Toruniu prac nad czwartym tomem „Historii Pomorza” (<i>Bogusław Dybaś</i>)	188

Nekrologi

Jerzy Stankiewicz (1923-1994) (<i>Krzysztof Biskup</i>)	189
Tadeusz Nawroński (1945-1994) (<i>Janusz Tandecki</i>)	191
Ks. Antoni Liedtke (1904-1994) (<i>Anastazy Nadolny</i>)	192
Henryk Lesiński (1923-1994) (<i>Radostaw Gaziński</i>)	195